

مقاله‌ی کوتاه علمی

گزارش جدید خانواده‌ی (Acari: Sarcoptiformes: Oribatida) Eulohmanniidae از ایران

مصطفی میرزایی^{۱*}، محمدعلی اکرمی^۲ و کریم حداد ایرانی نژاد^۱

۱- گروه گیاه‌پزشکی، دانشکده‌ی کشاورزی، دانشگاه تبریز، تبریز، ۲- بخش گیاه‌پزشکی، دانشکده‌ی کشاورزی، دانشگاه شیراز، شیراز.

*مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: m.mirzaie86@ms.tabrizu.ac.ir

First report of the family Eulohmanniidae (Acari: Sarcoptiformes: Oribatida) from Iran

M. Mirzaie^{1&*}, M. A. Akrami² and K. Haddad Irani-Nejad¹

1. Department of Plant Protection, College of Agriculture, University of Tabriz, Tabriz, Iran, 2. Department of Plant Protection, College of Agriculture, Shiraz University, Shiraz, Iran.

*Corresponding author, E-mail: m.mirzaie86@ms.tabrizu.ac.ir

Abstract

In the course of a faunistic survey, between 2008 and 2009, on the oribatid mites of Shendabad region in the Iranian province of East Azerbaijan, the species *Eulohmannia ribagai* (Berlese) was collected and identified. The species and its associated family Eulohmanniidae are newly recorded from Iran.

جدید تشخیص داده شد. خانواده‌ی گونه‌ی مذکور نیز برای ایران گزارش جدید محسوب می‌شود. گونه‌ی *E. ribagai* به اندازه‌ی 640×235 میکرومتر بوده، سطح پرودورسوم و نوتوگاستر دارای تزئینات چندوجهی، خرطوم پهن و در قسمت میانی دارای یک کاسپیس مشخص است. پرودورسوم پنج جفت مو دارد. موهای خرطومی نزدیک به هم، سنسیلوس خیلی بلند، کمانی و دارای مویچه‌های بلند در یک طرف می‌باشد. نوتوگاستر دارای ۱۶ جفت موی ساده و فاقد غده‌ی روغنی است. فرمول موهای اپیمری در سطح شکمی ۳-۱-۳-۴ است. دارای ۹ جفت موی جنسی و نیز نئوتریشی در ناحیه‌ی کنارجنسی بوده و صفحات مخرجی و کنار مخرجی متمایز هستند و هر کدام چهار جفت مو دارند. صفحه‌ی جنسی کوچک و خیلی کوچک‌تر از صفحه‌ی مخرجی است. همه‌ی موهای شکمی ساده بوده و پاها باریک، بلند و دوناخنه‌اند.

نمونه‌های این گونه در تاریخ ۱۳۸۷/۵/۲۴ و از خاک مزرعه‌ی یونجه جمع‌آوری شد و هم‌اکنون به صورت اسلاید میکروسکوپی در کلکسیون آزمایشگاه کنه‌شناسی گروه گیاه‌پزشکی دانشکده‌ی کشاورزی

کنه‌های اربیاتید خانواده‌ی Eulohmanniidae با دارا بودن تنها یک جنس و یک گونه، خانواده‌ای منوتیبیک بوده و به بالاخانواده‌ی Eulohmannioidea تعلق دارند (Subias, 2010). رژیم غذایی کنه‌های این خانواده ناشناخته بوده، اما بیش‌تر در خاک و برگ‌های در حال پوسیدن یافت می‌شوند (Smith *et al.*, 1998). کنه‌های این خانواده جزء اربیاتیدهای پست (Archoribatida) هستند و در سوپرکوهورت Mixonomata و کوهورت Dichosomata قرار دارند. بدن در این کنه‌ها سیلندری بوده، به میزان کم کیتینی شده و به رنگ زرد روشن و گاهی سفید می‌باشد. پروتروزوما و هیستروزوما به‌وسیله‌ی یک ناحیه‌ی غشایی گردن‌مانند (neck) به هم متصل شده‌اند. ناحیه‌ی جنسی - مخرجی از نوع Brachypilic است و سوراخ جنسی و مخرجی به‌وسیله‌ی خطی موسوم به parabolic از هم جدا می‌شوند (Balogh & Mahunka, 1983).

در بررسی فون کنه‌های نهان‌استیگمای منطقه‌ی شندآباد استان آذربایجان شرقی که در سال‌های ۸۸-۱۳۸۷ انجام شد، گونه‌ی *Eulohmannia ribagai* (Berlese) از خانواده‌ی Eulohmanniidae برای فون ایران

دانشگاه تبریز و کلکسیون بخش گیاه‌پزشکی دانشکده‌ی
کشاورزی دانشگاه شیراز نگهداری می‌شوند.

منابع

- Balogh, J. & Mahunka, S.** (1983) *Primitive oribatids of the Palaearctic region*. 372 pp. Elsevier Publication, Amsterdam.
- Smith, I. M., Lindquist, E. E. & Behan-Pelletier, V.** (1998) Mites (Acari): assessment of species diversity in the Montane Cordillera Ecozone. Available from: http://www.naturewatch.ca/eman/reports/publications/99_montane/mites/mites04.html.
- Subias, L. S.** (2010) Listado sistemático, sinonímico y biogeográfico de los ácaros oribátidos (Acariformes, Oribatida) del mundo (1758-2002). *Graellsia*, 60(número extraordinario), 3-305.